

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

De beatitudine partis sensitiu[a]e ca.xxvii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Libri Tertius

rebo ante faciem Dei. Sic de fine bonorum hoc est de beatitudine disputant philosophi, et vsq; adeo querentius in hac vita, et nusquam inuenientius beatitudines curiosa succeruit industria, vt (teste Augustino in libro. xix. de ciuitate Dei) naturā sectarum, de beatitudine loquētū ad ducētas octuaginta octo Clarro produxerit, quaz omnium fines si que illaz aliquid verē bonitatis attingūt, noster paradisius abundāter includit, nā sua redundātrissima voluptate, sic omnem volūtatis appetituz inebriat, vt liberū arbitriuz in ea positum peccādi facultate priuetur. Quod tamē non esse libertatē minui, s; augeri, lōge enīz p̄stātor est libertas, ea tm̄ velle posse que displicita s; sint nunq̄s, q̄s ea etiā velle posse, que aliquādo nolle sit necesse. Tunc erit De^o omnia in om̄ibus, hoc est quicqd̄ singuli desiderabāt, suppeditabit Deus. Quia tāta dulcedine mētib; nostris illa betur, vt p̄fecte cōpleatur quod dicit a propheta. Satiabor cuz apparuerit gloria tua, Vel vt in hebreo ē imago tua, nā in Hebr̄eis codicib; este muneca, qd̄ interpretatur imago tua. Hec de intellectu ali seu rationali parte perstrinximus, de sensibus aut ē quo nā pacto beati futuri sint paucis explicemus.

De beatitudine ptis sensitue. Ca. xxxij.

Naturā seu animę potentiam, que et s̄tus et vis appellatur, tunc beatā dicimus, cuz optimū eoz que ab ea capi possunt sic per opationez perfectaz est assecuta, vt sit de eterna ei^o possessione secura, optimuz quod intelligi quo diligi potest, est De^o. S; quod sensibus percipitur non est spūs, Deus aut est spirit^o, a quo igitur beatitudo sit sensuū, non est om̄ium doctor vna sententia. Sūt qui dicant illā immēsz partis intellectinę voluptatez (de qua apud oēs constat vnde sit) redundare, et quasi supfluere, ac in potētias sensibiles derivari, quēadmoduz experimur ex varijs animi accidentibus corpus affici, et quod animo pacato paulo ante valebat bene, nūc animo perurbato egrotare, et quanq̄s ad om̄iuz sensuū gloriāz modus iste sufficiat, tamen de auditu et visu aliquid peculiare dicēdum est.

R 1

Libet Tertius.

audient em̄ iucundissimas Dei laudes vndiq̄ resonare, iuxta illud p̄phete Beati qui habitant in domo tua domine, in secula seculorum laudabūt te. Videbunt ita coelos, ac omnes coeloz harmoniaz p̄cipient, videbūt et ipsuz Christus, et matrem, et oīa omniuz beatorz corpora gloriosa, que iaz incorruptibilia, et mirabili decore cōspicua sūt, intuentium oculis taz dulce spectaculuz, vt quod desiderari melius possit, nescituri sint. Id quoq̄ erit visu iucundissimuz, q̄ sicut nunc ex motu corporis animaz inesse p̄cipim⁹, et vegetare ac regere mēbra corpora, sic tūc coelo et elemētis et rebus om̄ibus Deus esse intimum, et in qualibet vniuersi parti totuz conseruare, alere ac gubernare, mundi hanc machinā non dubito cernem⁹ intuitu. Nūc id satis ratio psuadet, et credim⁹ tñ p̄e inscitia nostra naturali nō p̄pēdimus. Tunc aut̄ oculos circuzquaq̄ sūt entes id p̄pendem⁹ tanta em̄ erit vis in oculis, tā a cute vidēdi acrimonia, vt et corporz nrōrum ac elemētōz, et coeli quātitates, numeros, p̄portiones, harmonias, symmetrias, ac naturā omnem beati visu penetrātes inebriādi sint ab vbertate domus Dei, et dicturi. Hęc requies mea in seculuz seculi, hic habitabo quoniaz elegi eam. Adde q̄ beatis nihil erit inuū, nihil clausum, nihil inaccessum, sed mira subtilitate ac agilitate corporis illuc etiā sine peduz ministerio ferētur q̄ desiderabit ardor voluntatis, sic erit animę imperio corp⁹ obediens et subdituz, vt ascē sui nulla moles, nulla cōtinuo motui lassitudo, nullus deniq̄ labor obsistat. Nō defuerunt q̄ dixerunt, et in scriptis reliq̄runt in ceteroz sensuū instrumētis generādam a Deo qualitates, p̄ quā melliflua ac nectarea quadaz voluptate dulcescant. Sed quicquid de huiusmodi qualitate dicendum sit. Unuz est certū, homines eterne vite destinatos, ac Deo per metamorphosim sic instituēdos vt nihil in eis sit non beatū. His p̄mijs donātur, his coronis decorātur a Deo, nō q̄ vrbes aut puincias, sed qui carnē mundū ac diaboluz vicerūt, nec p̄mia victoribus debita soluz reddit, sed plurima ac maxima corollaria, donatiuuz, cōgiariuz, epulū superaddit, que omnia pollicitus

Liber Tertius

est Christus in euāgelio dicēs, faciet illos discumbere, et trāsicēs ministrabit illis ex quo innuitur. Deus sanctis suis omne humanitatis obsequium, omne liberalitatis officium, omne magnificentię gen^o omne charitatis iudiciū exhibiturum.

Quod naturaliter virtus ē honorāda pbatur ex cōsuetudinibus antiquorū **Ca. xxvii.**

Consuetudo antiqua Romanorū fuit, ex lauro p̄mū et ex auro Romanorū coronare triūphantes. Qui obsidione castra liberafent gramine de obsidiōis loco decerpto. Qui ciuez in bello liberafset querna fronte cingebatur. Qui p̄mus murum hostium ascendisset corona muroz insignita pinnaculis. Qui primus in hostiū castra irrupisset, corona vallo decorata castrēsi. Qui p̄mus bello nauali classez hostiū insiliisset donabat corona rostris armata naualib⁹. Celebrabāt Greci sacra certamīa, hoc ē Olympiacū, Pythiū, Isthmiacū, Nemeū. Horū victores hieronice vocabātur, et ponebat eis in victorię loco statua. Coronęq; dabātur in Olympicis ludis, pro Ioue ex oleastro, in Pythijs pro Apolline ex delphica lauro, in Isthmijs, itez p̄ Ioue ex pinu, in Nemejs ex apio. Juxta illō satyrici Graecę ap̄m meruisse coronę, et q̄ huiusmōi certamina puicissz, dicebat vicisse periodō, hoc est cōsumate virtutis opera ppetrasse. Est enim periodus apud rhetozes, sermonis p̄ perfecta cola continens et comata, cum videlicet sententiā certā quadam descriptione diffinitur. Dicebātur etiam victores huiusmodi paradoxū hoc ē admirabiles, quia videlicet putabātur cunctos mortales fortitudine, ac ea de qua certassent virtute p̄cellere. Singlari etiā p̄uilegio donabat vt vrbē ingressari possent si libuissz, nō porta, s; deiecta muroz pte introire, vt ap̄ Trāquillū de Nerone legim⁹, Capuaz intraturo, his exēplis p̄clare cōcluditur, Naturale semp̄ hōi fuisse virtutes extollere, et eius excellētiā ac diuinitates aliq̄bus egregię laudis, ac p̄cipui honoris, declarare muneribus, hanc deus inclinationem mortalibus dedit et andem ipse habet, propterea nunquam cessauit minis, exhortatio.

R ij